

ΔΙΑΤΙ ΥΠΟ ΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΛΗΝΑ» ΔΑΡΕΙΟΝ Η ΠΕΡΣΙΑ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΚΥΡΕΥΣΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά την πυρπόληση της Μίλη-
του και την καταστροφήν της μεγά-
της αυτής πόλεως, ἐκ θεμελίων, ἡ
ἐκδίκισις τῶν Περσῶν ἐστράφη κα-
τὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν Χίον, τῆς
ὁποίας οἱ πολῖται ἐπέδειξαν τόσην
ἀντίρροπον ἐθνικὴν συνείδησιν, ἀλλὰ
καὶ αὐτοθυσίαν εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶ-
να. Καὶ ἡρμῶσις ἡ ὥρα αἰ καὶ πόμ-
πλουτος ἦσαν. «Ἄλλ' οὐτὲ ἡ λιπομ-
χία τῶν Λεσβίων ἐσώθη τὴν εὐδαί-
μονα Λέσβου ἀπὸ τῆν Περσικὴν δορ-
θαρότητα. Ἀκολουθοῦσα «πολιτικὴν
ἀσφαλείαν», ἡ Περσικὴ αὐλή, ἀπεφά-
σισε τὴν ἐρήμωσιν καὶ τῆς Λέσβου,
ἐκτὸς ἀμέσως δὲ καὶ τὴν κάκωσιν
τῆς Τενέδου καὶ ἄλλων νήσων.

Ἰμῶν καὶ ἀνεκδιήγητον, τὸ σγέ-
διον τῆς «τιμωρίας» ἐρημώσεως
μειθοδικότητα, μὲ μακισσέλιον μὲν
καὶ ἀπερίγραπτον ἀπανθρωπιάν.

Πληρὴ τῆς συνολικῆς πυρπολήσεως
τῶν πόλεων, τῆς ὁμαδικῆς σφαγῆς
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τῶν δυνδρο-
τουήσεων καὶ τῆς σφῆνι καταστρο-
φῆς τῶν ἀγρῶν, τοῦ ἐμπρησμοῦ τῶν
πλοίων, τῶν λεηλασιῶν καὶ ἄλλων
ἀγριοτήτων, «ἐκκοκκισθήσαν» κυ-
ριολεκτικῶς μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ
αἱ περικαλλέστεροι παρθένοι, αἱ ὁποί-
αι ἐστράφησαν εἰς τοὺς γυναικω-
νίτας τοῦ θαλάσσης καὶ τῶν μενι-
στάνων, ἀκόμῃ δὲ οἱ ἀρσένεροι τῶν
ἐξήδων, ἐτάλουν ἐπὶ πρῶτον ἀγέ-
λῳν ὡς ἀνδρόπαυκα καὶ προσηγορί-
σαν διὰ τὰ καταλάθους θέσεις γυ-
νοῦχων μέσα εἰς τοὺς ἰδίους γυναι-
κωνίτας ὅπου εἶχον ἐγκλεισθῆ αἱ ἀ-
δελαφῆ τῶν, αἱ μηνηταί τῶν, ἀκόμῃ
δὲ καὶ αἱ σούζοι τῶν.

Ἡ Ἰωνία δολέχθηκε ἀπέπεσε καὶ
πάλιν εἰς δουλείαν. Ἀλλὰ δουλείαν
ἀσυνκράτητος ἐπαθῆσάντων καὶ ἀ-
πόβροχων τὴν θορὰν αὐτῶν.

Ἡ ριζικὴ πλὴν τώρα ἀλλαγὴ τῆς
Περσικῆς διοικητικῆς πολιτικῆς κα-
τὰ τὸ δῆγμα τῆς ὑποδουλώσεως, εἶπε
ἀναμφισβήτητος καὶ ἀνεκδιήγητος
τὸ ἀποτέλεσμα. Αἱ βυζαντινῆς
στοὶ βούλαι τῆς Ἱστορίας καθάρ-
ισαν τὰ ἑλληνικὰ περσικῶν κατὰ
τρόπον τοῦ ἀσφαλῆς δὲν ᾔδοντο
τὰ προβλήματα οἱ ξένοι βυσαντιῶται.

Τὸ γεγνησὶ δὲ τὸ θάρρος κατα-
κτητῆς δὲν ἐκαίμε διακρίσιν μεταξὺ
«ὧν ἑλληνικῶν πόλεων, τὸ γεγνησὶ
αὐτὸ συνετέλεσε εἰς τὴν τραγέ-
σαν ἴσως ἀλλ' ἀσφαλῶς ἀποτέ-
λεστικῶς ἀφάνισιν τῆς ἑλλη-
νικῆς συνείδησεως. Τώρα καὶ αἱ
πόλεων καθυστερημένα ἐθνικὰ πό-
λεις, καὶ αἱ πόλεων ὑποκείμενα εἰς
τοῦ πνεύμα τὸν στενοὺ τοπικοῦ, καὶ
ἐκείναι ποῦ εἶχον πρὶν τραγικά
θύματα ἀνοήτου ἀλαζονείας, ὅλαι ὁ-
μοῦ κατεστῶσαν, δὲν πρὸ τοῦ θαρ-
δέρου κατακτητοῦ, δὲν ὑπάγγει σω-
τηρία ἀλλὰ ἀπὸ τῆν συσσωματώσιν.
Ἀλλὰ καὶ τὰ Σοῦσα συνετέλεσαν
εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἀφάνισιν. Τὸ
Περσικὸν ἀνακτοβόλιον δὲν ᾔδοντο
τὸ πλὴν δὲ εἶχε ἐμπιστοσύνην εἰς
τοὺς προδότες ἐκείνους τυράννους,
οἱ ὁποῖοι καθάρησαν, ἀλλὰ καὶ ἐ-
τιμωρήσαν ἀμειφθέντες οὕτω

διὰ τὰς προηγουμένας προδοσίας
τῶν καὶ τῶν ἐγκληματικῶν τὸν φι-
λοδοξίαν.

Ἐλαττοῖσι μόνον ἐξαίρεσις ἔγιν-
ον, ὡς πρὸς τὰς πόλεις, ὡς ἡ Ἐ-
φεσσος λ. χ., ἡ ὁποία ἐξηκολούθησεν
τῆν ἡμερον ζωὴν τῆς, ἀλλὰ πάντοτε
ὅπῃ τὴν ἀπειλὴν καὶ τὴν ἀμεσον ἐ-
πίβλησιν τῶν Περσῶν.

Ἀλλὰ, παρ' ἄλλα αὐτὰ, τὰ Σοῦσα
δὲν ἐθεώρησαν ἀρκητὴν τὴν ἐρήμω-
σιν τῆς Ἰωνίας. Τὸ ἀνακτοβόλιον
ἀνεκάλεσεν ὅλους τοὺς στρατηγούς
τῶν παραβολασίων στρατηγῶν,
ἀντικατέστησε δὲ ἀκόμῃ καὶ τὸν
Ἀρταφέρνην διὰ τοῦ Μαρδονίου, ὁ
ὁποῖος πρὸ ὀλίγου μόλις εἶχε νυμ-
φευθῇ τὴν θυγατέρα τοῦ Δαρείου.

Ἀπὸ τοῦ σημείου πάλιν αὐτοῦ ἀρ-
χίζει μία νέα στροφή τῆς Περσικῆς
πολιτικῆς ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων.
Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου Ἀρταφέρ-
νης, παρασυρόμενος ἀπὸ τὸν βίαιον
μισσηλικὸν του, δὲν εἶχε σκεφθῇ
ἀλλῶν λόσιν τοῦ Ἰωνικοῦ ζητήμα-
τος παρὰ μόνον τὴν ἐξέτασιν τῶν
ἑλληνισμῶν, Ἐντελῶς ἀντιθέτως ὁ
Μαρδόνιος, νεώτερος ἀλλὰ καὶ ὑπε-
ροτερος, ἐξετάσθη ἀμέσως τοῦ
ἑλληνικοῦ δαιμονίου καὶ τοῦ κύριον
τοῦ μέλημα ἦτο τὸ πλῆθος τῶν
Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν
πολιτικῆς ἐξέτασιν. Ὁ Μ. γὰρ λοιπὸν
πρωτοῦ τῶν ἑλλήνων ἦτο τὸν στρατι-
σμὸν τοῦ ἑλληνισμοῦ ἵναις τοῦ
Περσικοῦ ἐθελοῦς πλῆθος καὶ ἡ
ἐκμετάλλευσίς τῆς ἑλληνικῆς ἱδιο-
φυίας.

Ἡρχισθὲν δὲ ἐπαρμόζῃ μετὰ πε-
ρισσῇ ἀξιοσημείων πολιτικῶν
τοῦ αὐτοῦ σγέδιου ὁ Μαρδόνιος, Ἀρ-
μῆς καὶ ἐκκλησίας μετὰ μεγάλου
σθένος καὶ περιέλας τὰς ἰωνικὰς
πολεῖδας πόλεις, ὅπου προέβαινε
τὸν σμῆσον καθάρισεν, τοῦτον τῶν
ἑλλήνων τυράννων, τοὺς ὁποίους
εἶχε βιορσίαις ὁ Ἀρταφέρνης καὶ οἱ
ἐτεροι ἦσαν χειρότεροι τῶν προηγου-
μένων, ἀκόμῃ δὲ καὶ αὐτῶν τῶν
Περσῶν, ὅσον καὶ τοὺς Πέρσας βιο-
κτικὰς καὶ στρατιωτικὰς καὶ παρὲ-
νθεν ἀμέσως τὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς
Δῆμονας καὶ τὰς ἐκκλησίας.

Καὶ ἐνῷ αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις
προσπεσίδων δὲ ἀναρρώσων μετὰ
δυσχερείας, ὁ Μαρδόνιος, ἐξακολου-
θῶν νὰ ἐμφανίζῃ τὸν αὐτὸν τὸν ὡς
Φιλέλληνα, ἀνέλαβεν ἀμέσως τὴν ὁ-
λοκληρίσιν τοῦ σγέδιου τῆς ἐκμε-
ταλλέσεως. Ἐγινώριζε καλά διὰ τὸ
Περσικὸν κράτος οὐδέποτε θὰ ᾔδοντο
τὰ ἀφορισμῶν τῆς Ἰωνίας, ἐπ' ὅσον
πνευματικῇ πρωτεύουσιν τοῦ
ἑλληνισμοῦ ἐξηκολούθουν νὰ εἶνε αἱ
Ἀθήναι καὶ ἐπ' ὅσον ἀκόμῃ ἡ Ἐρ-
ετρίαις ἐνδιέφερετο διὰ τὰ συμβαί-
οντα εἰς τὰ μικρασιατικὰ παράλια.

Ἐπικεφαλῆς λοιπὸν μεγάλῃ στρα-
τιάς, ὁ Μαρδόνιος ἦλθε μέχρις ἑλ-
λησπόντου, διεσπάρθεν δὲ τότε εἰς
τὴν Εὐρώπην, ἀκολουθῶν τὴν γινω-
στὴν ἡδὴ ὁδὸν, πρὸς Μακεδονίαν, καὶ
ἐγὼν τὴν πρὸβσιν νὰ κατέβῃ εἰς τὴν
Ἑλλάδα. Εἰς τὸ πέρασμα τοῦ,
αἱ πόλεις, αἱ ὁποῖαι ᾔδοντο τὴν

Περσικὴν κυριαρχίαν, ἀφῆνον νὰ
διακηθῶν ὑπὸ ἰδίους νόμων, ἀλλὰ
πάντοτε ὑπὸ τῶν Περσικῶν ἐλεγχῶν,
αἱ δὲ ἀνθιστάμεναι κατεδάλλοντο
διὰ τῆς βίας καὶ ὤριζον Πέρσας
διοικητῆς μέχρις ὅτου δώσουν αἱ
πόλεις ἐκείναι ὅλα τὰ μαρτυρικά
περὶ τοῦ διὰ ἦσαν ὀριμῶι ἢ ἀποτε-
λέσουν αὐτοδιοικητὸν μέλος τῆς
Περσικῆς Ἀυτοκρατορίας. Ἡ αὐτὴ
τύχη ἀνέμενε καὶ τὰς πόλεις τῆς
Ἑλλάδος, ἰδίως δὲ τὴν Ἐρετρίαν
καὶ τὰς Ἀθήνας, αἱ ὁποῖαι εἶχον
συμπαθεῖ μὲ τὸς Ἰωνας καὶ ἔ-
λασθον μέρος εἰς τὴν πυρπόλησιν τῶν
Σάρδεων.

Αὐτὰ συνέβαινον κατὰ τὸ 492 π. Χ.
Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν τὴν Ἑλ-
λάδα ἔωσαν καὶ Ἄθως καὶ ἡ θάλασσα.

Καὶ αὐτὴν σύμψαινε, τὸ ἐτος
ἐκεῖνο, αἱ φθισωμεναι βύλας καὶ
τὰ χειμάρια ψυχῇ ἦσαν ἐλαττωτικὰς
πρῶτα. Ἐξ ἄλλου, ὁ Μαρδόνιος ὁ-
ρεῖται εἰς θασιὸν σφάμα, πιστεύ-
ον τὸν αὐτὸν τὸν αἶον νὰ ἀναμ-
μῶθῃ εἰς τὰ ναυτικά ζητήματα καὶ
ἰσχυρίζον ὅτι διὰ τὸν ἐντολὸν τοῦ ἐ-
φοικῶντο προβλεπτικὸς καὶ σωφρων.
Παρὰ τὰς ἀντιθέτους ὑποθέσεις τῶν
Φοινίκων ναυάρχων του, αὐτὸς ἔβω-
κεν ἐντολὴν ὅπως ὁ στόλος τοῦ πε-
ριπλοῦσιν τὸν Ἄβον, εἵχων νὰ χά-
νῃ ἀπὸ τὰ ἐπιμέματα τὴν ἡπείραν.

Ἐκρίθη ἀργότερον ὅτι ὁ Μαρδόν-
ιος δὲν ᾔδοντο νὰ πράξῃ ἄλλως,
ἐλλείψει μὲσον παντοπορίας καὶ ὀρ-
γάνων προσανατολισμοῦ. Ἡ κρίσις
αὕτη βασίζεται ἐπὶ πλάνῃς καὶ ἐκ-
φέρεται ἀπὸ ἐντελῶς ἀμείρους περὶ
τὰ ναυτικά καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ναυ-
τικής τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Οὕτω τὸ
δῶρειον Αἰγαῖον ἦτο ὁκεανὸς ὄχνη-
ς ἀλλ' οὐτε καὶ οἱ πλοῖοι τοῦ
ἑσπερινοῦ μέσου, ὅτω καὶ ἐμπε-
ρικῶν, πρὸς προσανατολισμὸν. Καὶ
ἐὰν ἀκόμῃ εἰς τὴν ἐπὶ πλάνῃ ἀπίσαν
καὶ χειρότερον περίπτωσιν ἔπλεον
τὴν ἡμέραν καὶ ἐποδοῖον τὴν νύκτα,
τὸ πέρασμα θὰ ἦτο ἐυκόλον.

Ἀλλὰ ὁ Μαρδόνιος ἔπαιθεν διὰ
συνήθως καὶ οἱ περισσότεροι «στει-
ρανῶν». Ἐγινόμεν ὅτι οἱ κινδύνους
συνίστατο, εἰς τὸ νὰ ἀνοίγουν εἰς ἀ-
νοικτὸν πέλαγος καὶ διὰ ἐξόσων ἔ-
βλεπον τὰ παράλια, ἡ σωτηρία ἦτο
ἡθε βεβαία καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν με-
γάλῃ.

Ἀκόμῃ, συνηθισμένους ἀπὸ τοὺς
ἐπὶ τοῦ τοῦ θέρους (τὰ μετέμεινα) ὁ
Μαρδόνιος ἐφορεῖτο προφανῶς τοὺς
βορεινοὺς ἀνέμους καὶ δὲν ἀνέμενε
τοὺς φθινοπωρινούς νοτίους ἀνέμους
(σορκαβέες κτλ.), οἱ ὁποῖοι ἐνέκρη-
σαν καὶ προεκάλεισαν τὴν ἀνάστα-
σιν καὶ ἀπίστητον πανωλεθρίαν.
Κατεποντισθήσαν οὕτω περὶ τὰ τρια-
κόσια μεγάλα πολεμικά σκάφη, ὁλό-
κληρος δὲ τὸ Στρυμονικὸς κόλπος
ἐστράθη ἀπὸ μυριάδας πτώματων πυ-
λιν τῶν Περσῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐν-
τελῶς ἀπείροι περὶ τὰ ναυτικά. Ταυ-
τοχρόνως δὲ ἡ τύχη τοῦ πεζικοῦ τοῦ
δὲ ἦτο καλύτερα διότι οἱ Ὀρφέες ἐ-
πλευροκόπων τὴν Περσικὴν στρα-

τιάν, αναγκαστικῶς ἐραβικίζοντο, ὑπὸ τὰ πηλὴ γήματα ἐνὸς ἀτέγκτου κλεφτοπολέμου. Ὅμοι μὲ ὅλα αὐτὰ, οἱ Πέρσαι, ἀσυνήθιστοι εἰς τὰ φύγη, ὑπέφερον ἀπὸ τῶν πρώϊμων χειμῶνα, πολὺ περισσότερον διότι εὐρίσκοντο ἀκόμῃ μὲ θερνίνα ἐκάρτιστοι.

Ὑπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα αὐτὰ πηλ- γήματα, οἱ Μαρδόνιος προέβλεψε ἐν- γικωτέραν πανωλεθρίαν καὶ δὲν ἐ- ντόμωσε νὰ προχωρήσῃ, οὕτω δὲ ἐ- σώθησαν αἱ Ἀθῆναι.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Ἀθηναῖοι, διέ- βλεπον τὸ σκοτεινὸν μέλλον καὶ δὲν ἀπέκρυπτον ἀπὸ τοῦς ἑαυτοῦς τὴν θὴν ἀναποτρεπτικὴν πραγματικότητά. Ἀκόμῃ τοῦς ἐπύπτεν καὶ ἡ συνειδη- σίς των, διότι ἐγνώριζον καλὰ διὰ τοῦς οὐτε εἶχον πρᾶξι τοὺς καθήκον των, οὐτε ἐγυειρήθησαν καλῶς τὴν ὑπό- θεσιν τῆς ἰωνικῆς ἐκστρατείας.

Ἀπὸ μέρους των πάλιν οἱ Πέρσαι εἶχον ἀντιλήφῃ, ὅτι ἡ καθυστάσις τῆς ἰωνίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐγγὺ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ὡς ἡ ἀπὸ μέρους των καθυστάσις τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Λυδῶν. Διότι, ὑπὸ οἰανδήποτε πίεσιν καὶ ὑπὸ οἰανδήποτε προσπά- θειας, οἱ Ἕλληνες δὲν ἐγίνοντο τὸν ἐ- θνικὸν τὴν χαρακτῆρα, οὐτε δὲ ἡδύ- νατο νὰ ἀφομοιωθοῦν. Ἀκόμῃ, τὰ Σούσα ἀντελήφθησαν ὅτι, εἰς τὸ μέ- λλον αἱ Περσικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀνά τὴν Δυτικὴν Μεσόγειον δὲν ἦτο δύ- νατον παρὰ νὰ ἐξαρτηθοῦν ἀπὸ τὰς σχέσεις των μὲ τοὺς Ἕλληνας.

Μένοι των οἱ Πέρσαι δὲν ἠδύνατο ὀπισθοῦνται νὰ ἐκμεταλλευθῶν τὴν δυτικὴν λεκάνην τῆς Μεσογείου καὶ ἐὰν ἀκόμῃ δὲν εἶχον ἀνταγωνιστάς των τοὺς Ἕλληνας. Ὁ μόνος τρό- πος ἐπικρατησεῖς των, ἦτο νὰ ὑπο- τάξουν τοὺς Ἕλληνας καὶ νὰ τοὺς θέσουν ὑπὸ τὴν ἐλεγχὸν των. Διὰ τοῦς λόγους αὐτοὺς εἰδομεν καὶ ὅτι ἡ

δύναμις καὶ περαιτέρω, ὅτι οἱ Πέρσαι ἦσαν πάρα πολὺ εὐαρισθημένοι ὁ- σίας ἡδύνατο νὰ εἰσπράτουν ἀπὸ μέρους των Ἕλληνικὸν πόλεον, ἐγγὺ καὶ ὕδαρ, σήμερον ὑποταγῆς. Ἀ- κόμῃ, ἐκεῖνο ποῦ τοὺς ἐνδιέφερε δὲν ἦτο ἡ εἰσπραξις φόρων εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, ἀλλὰ ἡ συμβολὴ τῶν Ἕ- λληνικῶν πόλεων εἰς πλοία πολεμικὰ ἢ ἐμπορικὰ. Ἀκόμῃ εἶναι προφανές ὅτι ἡ Περσία δὲν θὰ ἐπεφύλασσαν εἰς τοὺς Ἕλληνας ναυτικούς τὴν ἐντε- λῆς κατωτέρων ἐκείνην κατάρτασιν, τὴν ὅποιαν ἐπεφύλαξε πολὺ ἀργότε- ρα ἡ Ἑνετικὴ καὶ Φραγκικὴ κυριαρ- χία. Διότι Ἑνετοὶ, Γενουαῖοι, Φραγ- κοὶ κ.λ.π. ἦσαν ἡδὲ ἐμπειροὶ εἰς τὰ περὶ τὴν θάλασσαν, ἐνῷ ἀντιστρέ- φον οἱ Πέρσαι ἐρέθησαν πάντοτε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐμπιστευθοῦν τὰς ναυτικὰς τὴν τύχας εἰς ξένους.

Ὅλα αὐτὰ ἔχουν σημασίαν, διότι μαρτυροῦν πῶς οἱ Ἕλληνες τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίως οἱ Ἀθηναῖοι, παρ' ὅλα τὰ ἐλαττώματα των, δὲν ἦσαν ἐν τοῦτοις προσηρμοσμένοι εἰς τὴν ψυχολογίαν των ἰώνων καὶ οὕ- τως ἐγγειγνῆται τὸ ὅτι, ἐνῷ τὰ ὀλίκα των συμφέροντα θὰ ἦσαν λίγα ἢ πολ- ῶς ἐξηφανισμένα ἀπὸ τὸν Περσικὸν ζυγόν, διεκώλυον τὸ πᾶν διὰ νὰ διατηρήσουν τὴν πλήρη ἐλευθερίαν των ὑπὸ τὴν ὅποιαν καὶ ἐμεγαλοῦργη- σαν.

Κατὰ τὰ ἄλλα, οἱ Πέρσαι ἐπίτευ- νον πάντοτε ὑπερότερον τὰς ἐπιχει- ρήματων, διὰ τὸν ὅτι ἐμπηκνόντο εἰς τὴν ἀσφάλειαν καὶ ὑπερῶν των δυνάμεων των, ὡς καὶ διότι εἶχον τὴν πεποιθήσιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτελέσουν ποτὲ καὶ νὰ ἀμυνθῶν ὑπὸ ἐκείνην διοίκησιν. Αὐτὸ, ἀλλὰ, καὶ εἰς τὴν ἀποκρίσιν καὶ τὰ γεγονότα τῆς Ἀλκιονίδας. Ἐκ πα- ραλλήλου πρὸς ὅλα αὐτὰ, ἐκάλει- ρον

γὰρ ἐντατικῶς εἰς τὴν Περσίαν ἡ κοινὴ γνώμη τῆς κυριώρους τάξεως καὶ ὀλίγων κατ' ὀλίγον εἶχε ἐβραβ- ῶθῃ ἐκεῖ ἡ σκέψις ὅτι μόνον ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Δυναστείας τῶν Ἀχαμε- νιδῶν, θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ περαιτέρω διαβίωσις τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ περίεργον εἰς ὅλα αὐτὰ εἶνε ὅ- τι τὴν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐκτορα τοῖαν τὴν ἀνέλεον οἱ Δαρεῖος, τοῦ ὁποῦ ἦσαν παλινγνώστου οὐκ ἰσχύον αἱ φιλεργικαὶ τάσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ σφῶς... Ἐλληνόφιλον πνεῦμα. Ὁ φιλελληνισμὸς τοῦ Δαρείου, ἐν τοῦ- τοις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σώσῃ τὴν κατάστασιν, καὶ τοῦτο διότι, ὅφ' ἐ- νός μὲν ἡ κατὰκτησις τῆς Ἑλλάδος ἀπέτελε δυναστεϊκὸν πρόγραμμα τῶν Ἀχαμενιδῶν, οἱ δὲ Δαρεῖος, ἂν καὶ ἀπόλυτος ἀρχὴν τῆς ἀγαυοῦς χώρας του, ἦτο πολιτικὸς δοῦλος τοῦ ἀνα- κτοβουλίου τῶν Σούσων, τὸ ὅτιον πράγματι καὶ ἐκυβέρνησεν, ὡς περὶπου ἐκυβέρνησεν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρό- νους τὴν τουρκικὴν αὐτοκρατορίαν ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, ὑπὸ τὴν ὀνομαστικὴν κυριαρχίαν ὠρισμένων Σουλτάνων.

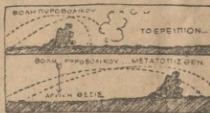
Κατὰ τὴν ἀπόψεως αὐτῆς, τὸ δλον σχεδόν τὸ ἀνακτοβούλιον τῶν Σούσων ἦτο πολιτικώτατον καὶ με- λετημένον μέχρι τῶν ἐσχάτων λεπτο- μερειῶν του. Τὰ Σούσα ἦσαν τῆς γνώμης, ὅτι ἐπρεπε πρώτον νὰ προ- σέλθῃ, οἱ ἔξω τῆς Μικρασίας Ἑλλη- νικός ἀποικισμὸς, καὶ κατόπιν νὰ προσέλθῃ ἡ Ἑλλάς, ἡ κατοχὴ τῆς ὁποίας ἐπρεπε νὰ σημάνῃ ὀριστικὴν ἐπικρατίαν τῶν Περσῶν. Ἄνε διε- ὅδοι πρὸς τὰς ἀποικίας, ἀπὸ πᾶσι θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναχωρήσῃ μία Ἑλλάς πολὺ λοιγρότερα ἐκείνης τὴν ὅποιαν θὰ κατελάμβανον οἱ Πέρσαι.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Πῶς ἤρχισαν οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΚΑΜΟΥΦΛΑΖ

Ἡ Γάλλος ἱστορικὸς Πῶλ ντ' οὐσπανάκ, ἀσχολούμενος εἰδικῶς μετὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ παγκοσμίου πολέ-μου, τοῦ ὁποῦ ἀπέρχον, ἀνέφερε ἐνδιαφερόμενος περὶ τῶν ἀποστο- λῶν, ἐδημοσιεύσαμεν ἥδη, ἐκδοτεῖ καὶ ἄλλας εἰδικὰς περὶ τῶν αὐτῶν τῶν περὶ τὴν τῶν Ναυτοῦ ἐκείτου κάποι- τας μεταξὺ των συρματολεγματίων τῶν προκωρυφθέντων γραμμῶν, τὸ πῶμα μεγαλοσύνου ἱπποῦ, τὸ ὅποι- ον μάλιστα εἶχεν ἀργίον νὰ ἀποσυν- τίθεται καὶ ἐμυρίεζε φοβερά. Ὁ Γάλ- λος διοικητὴς τοῦ τομέως ἀντελήθη ὅτι ἡ θέσις ὅπου εὐρίσκετο ὁ ἵππος εἶ- χεν ἰδιαίτερος κατάλληλός διὰ τὴν ἐγκατάστασιν παρατηρητηρίου καὶ ἐ- σκέρθη νὰ μεταβάλῃ τὸ πῶμα διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Πρὸς τοῦτο ἐλ- ῆθησαν φωτογραφίαι τῆς ἀκριβοῦς τοῦ θεάσεως καὶ ἐδόθη ἐντολὴ εἰς τὰ χυτήρια νὰ κατασκευασθῇ πανομοιό- τυπον γάλκινον, ἄλλα κενὸ ἐσωτερικ- ῶς ὁμοίωμα ἱπποῦ διὰ τὴν ἐγκατά- στασιν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ παρατηρη- τοῦ. Ὅλα ἦσαν ἐντοίμα δια τὴν ἐν καιρῷ νυκτὶ ἀντικατάστασιν τοῦ πῶματος ἀπὸ τοῦ ὁμοιώμα ὅπου ἐκ- ανα κατὰ σύμπτωσιν ἐγχορῆκ ὀδὸς ἐτρα- γείσει ἐκεῖ κοντὰ διέλυσε κυριολεκτι- κῶς τὸ σῶμα τοῦ ἱπποῦ. Κατόπιν αὐ- τοῦ, τὸ γάλκινον ὁμοίωμα, τὸ ὅποιον

εἶχε καταστῇ ἀχρηστὸν, ἐστάλη εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ καμουφλάζ. Σημει- οῦν ὅτι τὰ καλύτερα παρατηρητήρια ἀπετελοῦντο ἀπὸ κορυμῶς δένδρων ἐγγειρομένων μεταξὺ τῶν ἐρειπίων. Οἱ κορυφαὶ αὗτοι ἐφωτογραφίζοντο,

ἀντεγγραφόντο καὶ ἀντικαθίσταντο ἀ- πὸ ἄλλους μεταλλίλους, ὅπως εἶναι τὴν περίπτωσιν τοῦ ἱπποῦ. Τὴν μέθοδον ἐ- μπόδιτο καὶ οἱ Γερμανοὶ μὲ τὴν δια- φορὰν αὐτῇ, χάριν τῆς οἰκονομίας τοῦ μετάλλου, κατασκευάζον τὰ ὁμοίω- μα τὰ δένδρων ἀπὸ ἑλῶα ἢ ἀπὸ ἐμ- μερίδας χρωματισμένας. Ἐπίσης κα- τεσκευάζοντο μετάλλινα παρατηρητι- ρία ἀπομοιούμενα εἰρεῖνια ἢ σωροὺς λίθων, ἀναφέρεται δὲ ἡ περιήρησις ἱ- στορίας ἐνὸς τοιούτου καμουφλαρισμέ- νου παρατηρητηρίου, τὸ ὅποιον ἐτοπο- θέτετο τὴν ὕδαν ἀκριβῶς κατ' ἥν δ

ἀντίταλος ἀπετέθη καὶ κατέλαβε τὸ χαράκωμα ὅπου ἐγένετο ἡ σχετικὴ ἐργασία. Οἱ πέντε ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἐτοποθετοῦν τὸ παρατηρητήριον, πο- λὺ τοῦ κινδύνου νὰ αἰχμαλωτισθοῦν, εἰ- σεργάσαντο ἐντὸς αὐτοῦ. Ἐκεῖ παρέ- μιναν ἐπὶ ὀκνηλὴς ὅρας εἰς τρα- γικὴν ἀλήθειαν καταστάσιν, διότι ὁ χῶ- ρος προσωρεῖτο μόνον δι' ἐνὰ παρατη- ρητήριον, ἐνῷ αὐτοὶ ἦσαν πέντε. Τελι- κῶς οἱ Γάλλοι κατέρωσαν νὰ ἀνα- κτήσουν τὸ χαράκωμα καὶ νὰ τοὺς ἐβρυν αὐτοῦ, πρὸς γενικὸν θαυμα- σμόν, διότι τὸ κρυπτοῦς τῶν τῶσαν τέλειον ὅστε οἱ Γερμανοὶ δὲν κατέρω- θωσαν νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν.

Διὰ τὴν παρακλῶσιν τοῦ πυρὸς τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολοῦ ἐγένετο συχνὰ μετακινήσεις τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδά- φους σταθερῶν σημείων (δένδρων, κρημνισμένων κτιρίων). Συγκεκριμέ- νως ὁσάκις ὑπῆρχε σταθερὸν σημεῖον οἱ πυροβολοῦν τοῦ ἐχθροῦ λαμβάνον- τες αὐτὸ ὡς βάσιν ἐρεθισμὸν ἐπιτυ- χῶς τὴν βολῶν των. Τότε οἱ ἀσχυροί- μενοι μὲ τὸ καμουφλάζ διὰ νὰ τοὺς παραπλανήσουν μετετόκουν τὴν νύ- κτα τὸ σταθερὸν σημεῖον εἰς τοῦτα δι- που τὰ βλήματα δὲν θὰ παρηγοχλόνον οὕτω δὲ τὴν ἐπομένην τοῦ ἐχθρικοῦ πυ- ρολογίου ἐβαλλεν εἰς ἄλλην ἀντ' ἄλλης θέσεως.